

Nord universitet - Kvalitetssystem for utdanning

NORD
universitet

www.nord.no

Innhold

Innledning.....	2
Forankring i lovverk.....	3
Utdanningskvalitet i Nord – Studentenes læringsbane og tilhørende kvalitetsområder	4
Roller og ansvar i arbeidet med utdanningskvalitet	6
Vedlikehold av kvalitetssystem for utdanning	6

Innledning

Dette dokumentet erstatter Kvalitetshåndbok for utdanning (vedtatt av rektor 6.4.2017) og beskriver hvordan Nord universitet arbeider for å oppfylle kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet, jf. UH-loven, Studiekvalitetsforskriften og Studietilsynsforskriften.

Dokumentet gir beslutningstakere og den enkelte ansatte oversikt over hvilken informasjon kvalitetssystemet inneholder, og hvordan det vedlikeholdes.

Kvalitetssystemet for utdanning er et digitalt system som omfatter de mest sentrale og kritiske prosesser, aktiviteter og områder. Det skal være lett tilgjengelig på universitetets nettsider, ha lav brukerterskel og inneholde oppdaterte prosesser, rutiner, vedtak, relevante lenker til eksterne og interne nettsider, samt relevante meldinger, dokumenter og rapporter.

Kvalitetssystemet for utdanning er et dynamisk system. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer av innholdselementene i systemet, for å understøtte arbeidet med kvalitet i utdanningene. Ledelsen på alle nivå, med styret som øverste ansvarlig for utdanningskvaliteten, skal sikres god og relevant styringsinformasjon som grunnlag for å ta nødvendige beslutninger.

Kvalitetssystemet for utdanning er ikke et saksbehandlingssystem. Institusjonens arkivsystem skal benyttes til saksbehandling med tilhørende dokumentasjon. For eksempel blir rektorvedtak om godkjenning av studieplan lagret i arkivsystemet, og ikke i kvalitetssystemet.

Forankring i lovverk

Universiteter og høyskoler skal ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningene gjennom systematisk kvalitetsarbeid. Videre skal institusjonene legge til rette for løpende utvikling av utdanningskvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avsluttet utdanning (jf. Studiekvalitetsforskriften §2-1).

I Lov om universiteter og høyskoler § 1-6 heter det at «*Universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikring.*»

Kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet er tydeliggjort i Studietilsynsforskriften, § 4-1. Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet. Nedenfor kobles sentrale dokumenter og aktiviteter ved Nord universitet til hvert enkelt punkt i forskriften. Utfyllende informasjon om disse er beskrevet i kvalitetssystemet for utdanning.

- (1) *Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.*
 - Strategi 2020 for Nord universitet
 - Utviklingsavtalen mellom Nord universitet og KD
- (2) *Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.*
 - Delegasjonsreglement, vedr. utdanningsvirksomhet
 - Rolle- og ansvarsbeskrivelser innen utdanning (rektorvedtak)
- (3) *Institusjonen skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift, og eventuelle tilleggskrav fastsatt av institusjonen.*
 - Årlig studieplanarbeid
 - Studieporteføljeutvikling
 - Akkreditering
 - Reakkreditering
 - Internrevisjoner
- (4) *Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.*
 - Evalueringer og undersøkelser (interne og eksterne)
 - Ros og ris-system
 - DBH, KD-portal, NOKUT-portal, Christin mm.
 - Rapportering om utdanningskvalitet (emne, studieprogram, fakultet, styre)
 - Egne kvalitetsindikatorer (5)

(5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.

- Prosess- og rutinebeskrivelser vedrørende evaluering- og forbedringsarbeid.
- Eksterne (vurderings-)panel
- Nasjonale deleksamener

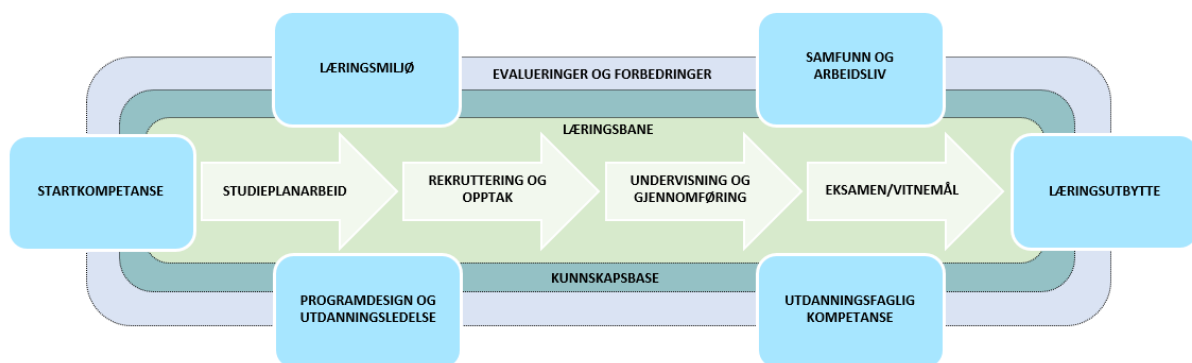
(6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

- Føring fra Styret, NOKUT, Kunnskapsdepartementet
- SEFØ(K), analyse av utdanningen i forhold til strategi, etterspørsel, faglig bærekraft, økonomisk bærekraft og kvalitet
- Årlig rapport om utdanningskvalitet ved Nord universitet

Nord universitet skal gjennom det systematiske kvalitetsarbeidet sikre at disse kravene oppfylles.

Utdanningskvalitet i Nord – Studentenes læringsbane og tilhørende kvalitetsområder

Arbeidet med å utvikle og sikre god utdanningskvalitet skjer gjennom aktiviteter på mange områder. Det er utviklet en modell for systematisk kvalitetsarbeid med utgangspunkt i «livsløpet» til en student (se figur 1).

Figur 1 Utdanningskvalitet i Nord - Studentenes læringsbane og tilhørende kvalitetsområder

Det finnes oppdaterte dokumenter (prosess- og rutinebeskrivelser, mandater, relevante vedtak og hovedaktiviteter) i kvalitetssystemet på www.nord.no. Dokumentene er knyttet til de aktuelle kvalitetsområdene.

De enkelte kvalitetsområdene beskrives kort nedenfor:

Kunnskapsbase

Med kunnskapsbase menes selve kunnskapsgrunnlaget til det enkelte fagområdet. Det omfatter også fagkompetansen institusjonen har, samt fagkompetansen til nasjonale- og internasjonale samarbeidspartnere. Fagansatte og studenter skal sammen bidra til å vedlikeholde og utvikle en relevant kunnskapsbase.

Læringsbanen

Læringsbanen beskriver hele studentens utdanningsløp, fra opptak til mottatt vitnemål. Læringsbanen kan ikke sees isolert, men påvirkes av aktiviteter tilknyttet kvalitetsområdene som berører utdanningen. Den enkelte students læringsbane er summen av deltakelse i alle disse fellesskapene. Studenten lærer i et faglig og sosialt fellesskap, i samspill med fagansatte, medstudenter, støttetjenester, arbeidslivet, fag- og yrkesorganisasjoner og samfunnet for øvrig. I dette læringsfellesskapet får studentene økt kunnskap, ferdigheter, erfaring og dannelse.

Startkompetanse

Studentens startkompetanse er både faglige forkunnskaper, evner, motivasjon og erfaringer. Det er ikke bare snakk om nivå på kompetansen, men også hvorvidt kompetansen er tilpasset den aktuelle utdanningen.

Læringsmiljø

Læringsmiljøet er summen av alle forhold som virker inn på studentenes muligheter for å lykkes som studenter. I et godt læringsmiljø anvendes kunnskap om undervisning og læring, og det legges til rette for bruk av nye lærings-, undervisnings- og vurderingsformer. Studentinvolvering og gode strukturer for studentdemokrati fremmer studentens eierskap til læring. Kontinuerlig forbedring av det fysiske-, psykososiale- og digitale læringsmiljøet er også viktig for å skape et godt læringsmiljø.

Samfunns- og arbeidsliv

Universitetet skal tilby utdanninger som samfunnet etterspør i dag og i framtida. Nord skal bidra til at samfunns- og arbeidsliv får oppdatert kunnskap og dermed bidra til utvikling og innovasjon. Samhandling mellom fagmiljø og samfunns- og arbeidsliv skal bidra til å øke kvalitet og relevans i utdanningene. Det bør derfor opprettes arenaer der samfunns- og arbeidsliv kan gi innspill på innhold i utdanningene og studieporteføljen.

Læringsutbytte

En nasjonal og internasjonal målsetting er å sikre at studentene oppnår et godt læringsutbytte. Læringsutbyttebeskrivelser skal gi et bilde av hvilken kompetanse studentene tar med seg ut i arbeidslivet, eller til videre studier ved læresteder i inn- og utland. Læringsutbyttebeskrivelsene skal være utformet i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Utdanningsfaglig kompetanse

Utdanningsfaglig kompetanse handler om å kunne tilrettelegge et vitenskapsområde/kunstfaglig område på riktig nivå og med relevant profil inn i et studieprogram, og benytte undervisnings- og vurderingsformer der studenten står i sentrum.

Undervisere skal være i stand til å motivere og inspirere, og bidra på en slik måte at studenter føler eierskap til egen læring. Utdanningsfaglig kompetanse handler også om å kunne involvere kollegiet og studentene i utvikling og forbedring av undervisningsopplegg og studieplaner, samt til å drive forskning og utviklingsarbeid på undervisning og læring.

Programdesign og utdanningsledelse

Et godt programdesign holder sammen mange av de faktorene som bidrar til å legge til rette for god læring og for at studentene oppnår et kvalitativt godt læringsutbytte. Studieprogrammet skal ha en god indre sammenheng med samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og vurderingsformer. Et godt programdesign sikrer også at læringsutbyttebeskrivelsene er relevante for samfunns- og arbeidsliv.

Det systematiske kvalitetsarbeidet, gjennom evaluering og forbedring av studieprogrammet er et lederansvar. For å lykkes med studieprogramledelse er det viktig med klart definerte roller og tydelig ansvarsdeling.

Evaluering og forbedring

Evaluerings- og forbedringsarbeid er en kontinuerlig prosess. Evalueringene skal bidra til at indikasjoner på sviktende kvalitet avdekkes, sjekke om eventuelle iverksatt forbedringstiltak fungerer etter intensjonen, lære av det som fungerer godt og dokumentere at vi involverer studentene i kvalitetsarbeidet. Kunnskap- og informasjonsinnhenting om kvalitet i utdanningene, der studentenes tilbakemeldinger inngår, er utgangspunktet for evaluerings- og forbedringsarbeidet.

Roller og ansvar i arbeidet med utdanningskvalitet

Utdanningsledelsen (rektor, prorektor for utdanning, dekan, faggruppeleder, studieprogram- og emneansvarlig) skal ha et tydelig mandat og ansvar til å ivareta helhet og sammenheng i studieprogrammene. Beskrivelser av ansvar i ulike roller i ledelse av utdanningene finnes under «programdesign og utdanningsledelse» i kvalitetssystemet. I tillegg har ulike råd, nemnder og utvalg en sentral rolle i kvalitetsarbeidet. Mandatene og/eller nettsider til disse er plassert under de kvalitetsområdene der de naturlig hører hjemme.

Vedlikehold av kvalitetssystem for utdanning

Dokumentene i kvalitetssystemet for utdanning skal til enhver tid være oppdaterte. Til prosess- og rutinebeskrivelsene er det definert én prosesseier og én prosessansvarlig. Prosesseier er ansvarlig for at kritiske prosesser på eget ansvarsområde er dokumentert og godkjent, mens prosessansvarlige har det daglige ansvaret for området, og årlig revisjon av dokumenter. Gjennom revisjon av dokumenter sikres samsvar mellom krav og utførelse.